

ДОКЛАД

НА

**ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ
ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА
АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИ ПРОФЕСИИИ
„РЕХАБИЛИТАТОР“**

ОКС „ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР“

В МЕДИЦИНСКИЯ КОЛЕЖ НА

МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ-ВАРНА

Уважаеми г-н Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на специалност от регулираните професии **„Рехабилитатор“** на ОКС „професионален бакалавър“, професионално направление 7.5. Здравни грижи, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт в Медицинския колеж на Медицинския университет в гр. Варна.

Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 5, т. 2 от ЗВО и чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на специалностите от регулираните професии в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.78, ал.3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. Хронология на процедурата.
  - II. Изпълнение на препоръките от предходната акредитация.
  - III. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на специалност от регулираните професии „Рехабилитатор“ на ОКС „професионален бакалавър“, професионално направление 7.5. Здравни грижи, област на висше образование „Здравеопазване и спорт“, в Медицинския университет гр. Варна в съответствие със Стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското образователно пространство за висше образование /ESG/ – част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г.
  - IV. Заключение.
  - V. Проект на препоръки на постоянната комисия.
-
-

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС.	Протокол №.26/12.11.2015 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС.	Протокол № 4/16.02.2017 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ.	29-30.03.2017 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК.	Протокол № 15/16.05.2017 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище.	Протокол № 15/16.05.2017 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПК предоставя доклада на АС.	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Въз основа на доклада на експертната група Постоянната комисия приема, че препоръките от предходната акредитация са изпълнени.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ „РЕХАБИЛИТАТОР“ НА ОКС “ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР” В ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.5. ЗДРАВНИ ГРИЖИ В МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 4)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на специалност от регулираните професии в съответствие с ESG- част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. При извършване на обучение по специалността от регулираните професии се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище

1.1.1. В МК-Варна функционира комисия по качеството, която е част от структурата на системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението в Медицинския университет-Варна. Изградена е мрежа от отговорници по качеството, която включва представители на академичната общност.

1.1.2. Осъществяването на дейностите по управление на качеството се извършва в съответствие със следните нормативни документи: Закона за висшето образование, Закона за развитието на академичния състав в Р България, Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав, Правилника за дейността на Медицинския университет – Варна, Правилника за развитието на академичния състав в МУ-Варна, Правилника за учебната дейност в МУ-Варна, Ръководството за управление на качеството на обучение.

1.1.3. Сформирани са комисии за провеждане на вътрешни одити на документацията за оценка на системата за управление на качеството на обучение в МУ-Варна, които изпълняват своята дейност по одобрен от ръководството график.

През периода 2011 – 2017 година са планирани три (2013 г., 2015 г. и 2017 г.) вътрешни одити, от тях са осъществени 2 (през 2013 г. и 2017г.). Извършени са проверки на всички Учебно-научни сектори (УНС) в Медицинския колеж.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

В МУ-Варна има ясно изразена политика за управление на качеството на обучението във всички звена и в частност в МК. Функционирането на Система за управление на качеството в МК е обезпечено чрез поддържане на собствена документация. Студентите имат достъп до необходимата информация, която е на сайта на МК и МУ-Варна. Студентите от специалност „Рехабилитатор“ се включват активно в научноизследователска дейност, стимулирани и подпомагани от ръководството на Колежа и Университета.

Критерий 1.2. Управление на качеството на образованието

1.2.1. Медицинският университет “Проф. д-р Параскев Стоянов”- Варна и МК-Варна притежават действаща система за управление качеството на обучение, съобразена с международния стандарт ISO 9001-2008 и EFQM модела, за която Университетът има защитено първо ниво (Committed to Excellence).

---

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

1.2.2. В МК има утвърдена колежанска комисия по качеството, която се състои от 11 члена, от които 3-ма са студенти. Единият от студентите е от специалност „рехабилитатор”.

Извършва се периодична самооценка на действащата система чрез провеждане на събрания и работни срещи на комисията по качеството, обновяване и актуализиране на документацията (студентски картони, досиета, учебни документи). Към МК е създаден Програмен съвет, който разглежда проблеми, свързани с учебния процес и актуализиране на учебни програми. Контролът на качеството се осъществява на 3 нива: катедрено/УНС, колежанско, университетско.

Комисията по качеството в МК изготвя ежегодно план-програма, където е заложено провеждане на анкети (за студенти, преподаватели, работодатели), срещи с работодатели, активно участие в научни сесии. В план-програмата се включва осъществяване на вътрешен одит по определен график за специалностите. За всяка учебна година се прави отчет за извършените дейности. През последните 5 години има съвпадение на планираните и извършените дейности, съобразно представените план-програми.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1.:

В рамките на МУ-Варна е налице цялостна Система за управление на качеството, която се следва стриктно. Тя включва съвкупност от комисии и документи – правилници, процедури, инструкции и т.н., свързани с различни аспекти на университетския живот – процес на обучение, научноизследователска дейност и др. Регулярно се проучва студентското мнение с оглед повишаване качеството на обучение. Пряко свързан с управлението на качеството е и Етичния кодекс, приет на университетско ниво, Комисията по етика на научните изследвания и Правилника за прилагане на Европейската харта на изследванията. Не са регистрирани изпитни измами и плагиатство.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. ВУ извършва обучение по специалността от рег. професии като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни

2.1.1. Обучението по специалността от регулираните професии „рехабилитатор” в МК-Варна се провежда съгласно Наредба за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалностите от професионално направление ”Здравни грижи” за ОКС „Професионален бакалавър по...” /ЕДИ/, обнародвана в ДВ.бр.87/07.10.2008 г.

Учебният процес се провежда по учебна документация за специалността, която включва квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегоден график.

2.1.2. Квалификационната характеристика на специалността “рехабилитатор” е утвърдена с решение на АС (Протокол № 45/11.05.2015 г.).

Действащият учебен план е утвърден от АС (Протокол № 6/16.06.2016 г.) и е в сила от учебната 2016/2017 г. Разработен е съобразно Наредба за ЕДИ.

Обучението е в редовна форма и включва теоретична и практическа подготовка. Продължителността на обучението е 3 години (6 семестъра), включително преддипломен стаж. Общият хорариум е **4163 часа**. Общият брой кредити с държавните изпити е **221 (10 кредита за държавните изпити)**. Хорариумът от задължителните учебни дисциплини е **1953 часа**, клиничната практика е **1950 часа** и преддипломният стаж е **600 астрономически часа**.

2.1.3. Включени са всички задължителни по ЕДИ дисциплини и дисциплината „Спорт” като задължителна.

В учебния план има **4 избираеми** учебни дисциплини с общ хорариум 140 часа. Избираемите дисциплини осигуряват специфични знания и компетентности в областта на специалността. Удачно е съдържанието на избираемата дисциплина „Кинезитерапия в

акушерството и гинекологията“ да бъде включено към задължителната учебна дисциплина „Кинезитерапия“.

В учебния план има **4 факултативни** дисциплини с общ хорариум 120 часа. Две от предложените 4 факултативните учебни дисциплини (Патофизиология и Източен специален масаж) не отговарят на предназначението на факултативните дисциплини.

Таблица 1. Хорариум на учебните дисциплини и клиничната практика.

Учебна дисциплина	Лекции	Упражнения	Общ брой часове
Задължителни	939	1014	1953
Избираеми	52	88	140
Факултативни	35	85	120
Клинична практика, вкл.стаж		1950	1950
Общо	1026	3137	4163

2.1.4. От общата учебна заетост относителният дял на хорариума на задължителните учебни дисциплини е **46,9%**; на избираемите – **3,4%**; на факултативните – **2,9**.

Съотношението между теоретичното обучение и учебната практика е добро и съответства на практическата насоченост в дейността на рехабилитаторите. Спазено е изискването на ЕДИ часовете за практическата подготовка да са не по-малко от 50% от общия хорариум.

2.1.5. В МК през последните 5 години са направени актуализации и усъвършенстване на 8 учебни програми. Промените (тематични, количествени), които са направени в 4 програми (Психиатрия, Вътрешни болести, Медицинска психология, Кинезитерапия) са във връзка със здравните потребности и повишените изисквания към работата на рехабилитаторите.

2.1.6. В МК функционира Програмен съвет, чиято дейност гарантира необходимото равнище на учебната документация. Формирани са 3 работни групи: за учебните планове и програми; за практическото обучение; група във връзка със студенти и популяризиране на специалностите. В съответствие с Правилника за учебната дейност на МУ-Варна всички учебни програми се приемат на заседания на Колежанския съвет.

2.1.7. Административният контрол на учебната документация се осъществява от Директора и Зам. директора на МК, от ръководителя на УНС „рехабилитатор“ и от Учебния отдел на МК. Контролът е по отношение прецизността на документацията, воденето и съхраняването ѝ.

При системния анализ и периодичното обновяване на учебната документация за специалност „рехабилитатор“ в МК се прави сравнение с аналогични специалности в страната и в чужбина.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1.:

МК-Варна прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация по специалността „Рехабилитатор“. Установен е цялостен документален набор: квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми, методи и подходи на обучение, които периодично се актуализират. Спазени са съотношенията между задължителни, избираеми и факултативни дисциплини. Осъществява се сравнителна оценка с учебните планове за същата специалност в други колежи в страната.

При разработването на учебните програми не участват заинтересовани страни, вкл. потребители на кадри.

Удачно е съдържанието на избираемата дисциплина „Кинезитерапия в акушерството и гинекологията“ да бъде включено към задължителната учебна дисциплина „Кинезитерапия“.

Две от факултативните дисциплини не съответстват на предназначението им.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответната специалност от регулираните професии

3.1.1. Разпределението на учебното време, изпитните сесии и ваканции за всяка учебна година се извършва в Учебен отдел на МУ в Годишен учебен график, който се утвърждава от АС. Учебният отдел в МК изработва преди началото на всеки семестър седмично разписание, съобразено с учебния план и броя на студентските групи в специалността.

3.1.2. Практическото обучение се осъществява в регламентирани учебни бази, под ръководството на преподаватели от МК. Учебната практика се отчита с дневник, въз основа на който се прави текущо оценяване и се поставя крайна оценка.

3.1.4. Резултати от проведени анкети, представени от учебен сектор „рехабилитатор” на МК, със студенти от специалността, във връзка с придобиване на практически умения, показват, че 64% от анкетиранияте отговарят с „да”, 32% с „по-скоро да”, 3% с „по-скоро не”, 1% с „не”. Тези резултати отразяват положителната оценка на студентите за практическото обучение.

3.1.5. В МУ е изградена система за непрекъсната обратна връзка със студентите. Обратната информация се получава чрез участие на студентски представители от специалност „рехабилитатор” в органите на управление – Общо събрание, Колежански съвет, чрез периодични срещи на ръководството на МК със Студентския съвет и чрез провеждане на анкети за проучване на мнението за учебния процес.

3.1.7. Качеството на образователния процес се гарантира чрез текущ мониторинг и периодичен анализ. В мониторинга участват студенти и потребители на кадри. Отделът „Управление на качеството и акредитацията” поддържа връзка с отговорници по качеството, които са представители на широки кръгове на академичната общност. Списъкът на отговорниците ежегодно се актуализира.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1.:

В МУ и МК се стимулира активността на студентите. Полагат се усилия за засилване на тяхната мотивация в процеса на обучение. Използват се разнообразни и обективни методи за оценяване на постиженията на студентите. Налице е прозрачност по отношение на изпитните процедури. Съществува обратна връзка между преподаватели и студенти с възможност за влияние на студентите в хода на учебния процес.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите

Критерий 4.1. Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане

4.1.1. В МУ и МК непрекъснато се работи за повишаване на интереса към обучението по специалностите. Налице е публичност чрез ежегодно организиране „Дни на отворени врати” за популяризиране на специалностите, вкл. на специалност „рехабилитатор”. Провежда се отделно „Ден на отворени врати” за чуждестранни кандидат-студенти. Оценки за конкурентната среда се правят периодично въз основа на информация от сайтовете на университетите, в които се провежда обучение по специалност „рехабилитатор”.

В учебния отдел на МК се съхраняват данни за интереса към специалността на входа на всяка учебна година. Налице е траен интерес към специалност „рехабилитатор”- **4-6 кандидат-студенти за 1 място.**

4.1.2. В МК-Варна няма проведени процедури по признаване на образование, съгласно Лисабонската конвенция.

4.1.3. МУ има двустранни споразумения по програма „Еразъм +” с 2 университета за специалност „рехабилитатор”. За периода 2013-2017 г. в МК по специалност

„рехабилитатор” са осъществени 7 входящи мобилности от Университета „Кл. Охридски”, Битоля. Не са осъществени изходящи мобилности на студенти от МК.

4.1.5. В МУ-Варна се издават документи съгласно „Наредба за Държавните изисквания към съдържанието на основни документи, издавани от Висшето училище”(обн. ДВ, бр.75/27.08.2004 г., изм. ДВ, бр.62/12.07.2013 г.).

4.1.6. Информацията за професионалната реализация на завършилите обучението си в МУ и МК се получава чрез провеждане на анкети на завършилите, от работодателите за заети на предварително обявени работни места, от Клуба на възпитаниците на МУ-Варна „Alumni club”.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

В МК има ясно очертани компоненти на „жизнения цикъл” на студентите – от приема до завършването на обучението. Налице е система за организиране на кандидат-студентската кампания, по време на която се осигурява необходимата информираност за кандидат-студентите. Има много добра система за проследяване на професионалната реализация на завършилите студенти.

Стандарт 5. Преподавателски състав

Критерий 5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на специалността

5.1.1. Обучението на студентите от специалността „Рехабилитатор” се осъществява общо от **47 преподаватели**, от които **26 хабилиитирани**. **От преподавателите 45 (95,7%) са на ОТД и двама – на граждански договор.**

5.1.2. На базата на вътрешно-университетска мобилност за нуждите на обучението в МК –Варна се използват преподаватели от всички основни звена на МУ – Варна. По всички задължителни дисциплини лекционните курсове се водят от хабилиитирани преподаватели, **От хабилиитираните преподаватели, които четат лекционните курсове 24 (93%) са на основен трудов договор и само двама – на граждански договор, с което е изпълнено и надвишено изискването на ЕДИ за най-малко 50% от хабилиитираните преподаватели да са на ОТД към учебното заведение.**

Профилиращите дисциплини се водят от преподаватели на ОТД, като само две от тях „Кинезиология“ и „Патокинезиология“ се водят от хоноруван преподавател на граждански договор.

5.1.3. В лекционното обучение участват и нехабилиитирани преподаватели, но е **изпълнено изискването на чл.5, ал. 1 на ЕДИ „до 50% от лекционните курсове по задължителните дисциплини могат да бъдат възлагани на нехабилиитирани преподаватели с образователно-квалификационна степен ”магистър”.**

От седемте асистента от УС „Рехабилитатор“, които провеждат практическото обучение **5 има имат изискуемата според ЕДИ медицинска специалност „рехабилитатор“ и само двама – ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ по специалност „Управление на здравните грижи“.** Други двама са с ОКС магистър „Здравен мениджмънт“, което не отговаря напълно на Наредбата за ЕДИ.

Положително впечатление прави фактът, че един от асистентите вече е с образователната и научна степен „доктор“, а други двама са в процедура, единият от които отчислен с право на защита, което показва за създадените добри условия за кариерно развитие.

Атестиране на академичния състав е проведено през 2012 г. за хабилиитираните преподаватели; 2016-2017 г. за хабилиитирани и нехабилиитирани, като последното атестиране не е приключило.

Атестирането на членове на академичния състав се извършва въз основа на персонална комплексна оценка по групи показатели. Основните групи показатели са научноизследователска дейност; учебно-образователна дейност; експертна дейност; повишаване на квалификацията; административна дейност.

5.1.4. Създадени са условия за усъвършенстване на квалификацията на младите преподаватели от специалността, чрез включването им в различни обучителни курсове. Повечето преподаватели са провели редица курсове и допълнителни обучения за повишаване на квалификацията си или ОКС, както и педагогически курсове за обучение.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

Научноизследователската дейност на преподавателите от специалността „Рехабилитатор“ е добре организирана. Публикационната активност е много добра. Стимулира се чрез собствените издания на МУ– Варна, наличното собствено издателство и организирането на научни форуми, което осигурява възможност на преподаватели и студенти да представят свои разработки.

В МУ-Варна и МК се полагат специални усилия за стимулиране на академичното развитие на преподавателския състав на студентите от специалността от регулирани професии „Рехабилитатор“. Осигуреният към настоящия момент преподавателски състав на ОТД в МК - Варна и МУ - Варна, заедно с преподавателите на граждански договор е в състояние да покрие потребностите на обучението по специалността „Рехабилитатор“ и отговаря в голяма степен, но не напълно /по отношение на изискуемата специалност „Управление на здравни грижи/ на ЕДИ.

През периода има две защитени дисертации за ОНС „Доктор“, Броят на защитилите докторанти на един хабилитиран преподавател от състава на УС „Рехабилитатор“ е един. Докторант на самостоятелна подготовка - 1, отчислени докторанти с право на защита – 1, прекъснали докторанти няма.

Критерий 5.2. Научноизследователска и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея.

5.2.1. Стимулира се кариерното развитие. През последните 5 години от преподавателите с ОТД към специалността „Рехабилитатор“, преподаващи профилиращите дисциплини има 2 защитени докторски дисертации, 1 хабилитация, 2 зачислени докторанти, от които единият е отчислен с право на защита.

За периода, преподавателите от УС „Рехабилитатор“ са участвали в **пет проекта** ПРОЕКТ BG051PO001-3.306-028 от 2012 г. (МУ-Варна) „Повишаване на научния потенциал и възможностите за кариерно развитие в областта на медицината, здравеопазването и биотехнологиите“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“ и Европейския социален фонд; ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.09-0013 по ОП „Педагогически основи на академичното преподаване“; ПРОЕКТ BG051PO001-3.3.07-0002 „Студентски практики“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“ – академични наставници на над 20 студенти; ПРОЕКТ BG05M2OP001-2.002 „Студентски практики“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж 2014 - 2020“ - академични наставници на над 30 студенти ; ПРОЕКТ на УНИЦЕФ България „Обучение на мед. сестри и акушерки за работа в Центъра за майчино и детско здраве“.

Общо преподавателите от МУ, ангажирани с преподаването на специалността за периода са участвали в 84 проекта, от които 3 международни, като относителният дял на преподавателите, участвали в проекти е 43%.

Създадена е организация за насърчаване на студентите от специалността „Рехабилитатор“ за участия в научноизследователска дейност, вкл. проекти, публикации. Медицинският колеж - Варна организира научни сесии за студенти и преподаватели. Броят на участвалите студенти с доклади и постери, които третираат актуални проблеми в рехабилитацията са 6 и са публикували в сп. Варненски медицински форум.

Общо студентите от УС „Рехабилитатор“ имат 45 публикации през последните 5 години.

Относителен дял на студентите, участници в национални и международни научноизследователски, художествено-творчески, изпълнителски и спортни дейности и проекти през последните 5 г е 29%

Относителен дял на преподавателите участвали в национални и международни научноизследователски, художествено-творчески, изпълнителски и спортни дейности и проекти през последните 5 г. е 54,5%

През периода има две защитени дисертации за ОНС „Доктор“, Броят на защитилите докторанти на един хабилитиран преподавател от състава на УС „Рехабилитатор“ е един. Докторант на самостоятелна подготовка - 1, отчислени докторанти с право на защита – 1, прекъснали докторанти няма.

5.2.2. Общият брой публикации на всички преподаватели, ангажирани с преподаване на специалността е 472, монографии 6, 105 учебника и помагала, 382 участия във форуми.

Общият брой на публикациите на преподавателите от УС „рехабилитатор“ за периода е **152**. Преподавателите имат издадени 2 монографии на български език и 1 – в чужбина. Общо 14 публикации в международни списания. Прави впечатление, че макар и малка част от публикациите, не са по проблематиката на специалността.

За периода има 32 цитирания, от които едно – в списание с импакт фактор и 6 – в международни издания. Анализът показва добро качество на научната дейност.

Брой на публикациите на 1 преподавател на първи ТД през последните 5 г. е 19.5

Относителен дял на публикациите в реферирани научни списания и сборници спрямо общия брой на публикациите в УС Рехабилитатор е 71.4%.

Относителен дял на публикациите с импакт фактор и/или импакт ранг спрямо общия брой на публикациите е 2.4%.

Брой цитирания в реферирани научни списания и сборници на 1 преподавател на първи ТД през последните 5 г. – 4

МУ осигурява възможност за огласяване на резултатите от научноизследователската дейност на преподавателите от специалност „Рехабилитатор“. Това са:

- „**Scripta Scientifica Medica**“ (ISSN: 0582 – 3250); издава се на английски език;
- „**Варненски медицински форум**“ (ISSN: 2367 – 5519); издава се на български език;
- „**Здравна икономика и мениджмънт**“ (ISSN: 1311 – 9729); издава се на български език, специализирано научно списание в областта на общественото здравеопазване, социална медицина и фармакоикономика, издавано от „Стено“;
- „**Социална медицина**“, издание на Научното дружество по социална медицина, информатика и здравен мениджмънт;
- „**Инфоакадемика**“ – информационен бюлетин, отразяващ постиженията на преподавателите в сферата на науката и образованието, както и дейностите на студентите;
- „**Известия на Съюза на учените – Варна: серия медицина и екология**“ с редакционна колегия изцяло от преподаватели от Факултета по медицина.

Друг начин за представяне и популяризиране на резултатите от НИД на преподавателите от специалност „Рехабилитатор“ е участието им в научни форуми. В това отношение през визирания в доклада период, МУ – Варна е бил организатор и съорганизатор на редица **национални и международни научни прояви**. МК – Варна е инициатор и организатор на 4 национални научни прояви: Юбилейна научна сесия „70 години по пътя на успеха“ през 2012г.; Втора научна сесия за студенти и преподаватели 2013г.; Трета научна сесия за студенти и преподаватели 2014г.; Четвърта научна сесия за студенти и преподаватели 2015г.

За периода има общо 39 участия, от които 22 – с доклади в международни форуми и с 17 доклади в национални форуми.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2:

Научноизследователската дейност на преподавателите от специалността „Рехабилитатор“ е добре организирана. Публикационната активност е много добра. Стимулира се чрез собствените издания на МУ– Варна, наличното собствено издателство и организирането на научни форуми, което осигурява възможност на преподаватели и студенти да представят свои разработки.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите

Критерий 6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова

6.1.1. Медицинският университет – Варна управлява публична държавна собственост – сграден фонд и земя на територията на гр. Варна, която е достатъчна за нуждите на студентите, обучаващи се във всички специалности.

Аудиториите, специализираните учебни зали и лабораториите са оборудвани на съвременен ниво и предоставят добри условия за водене на учебния процес и научно-изследователската работа. Материално-техническата база е добре поддържана и снабдена с апаратура за учебна и научноизследователска дейност.

Таблица 5- Аудиторна площ на МК – Варна и УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна

АУДИТОРНА ПЛОЩ ЗА УЧЕБНА ЗАЕТОСТ	Бр. работни места	Площ м ²
МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ (семинарни зали)		
Аудитория – 112	63	68
Зала 215	40	50
УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна (семинарни зали)		
Зала № 30	40	65
Общо	143	183 м²
Средна аудиторна площ	1,28 м²	

За лекционни занимания се използват аудитории и семинарни зали в Медицински колеж и УМБАЛ „Св. Марина“ с обща площ 183 кв. м и брой места 143.

На територията на УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна са обособени специализирани кабинети за упражнения по кинезитерапия и лечебен масаж за нуждите на студентите от специалността „Рехабилитатор“. Общата площ на тези кабинети е 198 кв. м, с брой места 46, което означава **2.2 кв. м и 0.5 работни места на студент**. Възможността за използване на специализираните кабинети в регулиран график между трите курса осигурява нормална средна работна площ и работно място на студент. За обучение по физиотерапия се използва залата за електро и светлолечение на Клиниката по Физикална и рехабилитационна медицина към УМБАЛ „Св. Марина“ новооткритата база в хотел Естрея, в курорта Св. Константин – /предоставяща много добри условия за практическо обучение в използване на курортните фактори/.

Клиничните бази за обучение на студенти – Рехабилитатори са: УМБАЛ „Св. Марина“, МБАЛ „Св. Анна“, ДКЦ „Св. Марина“, ДКЦ 1 „Св. Климентина“, ДКЦ „Чайка“, МБАЛ – Варна към ВМА. ДСХ „Гергана“. Легловият фонд на клиничните бази е 1906 легла. Посочените болници отговарят на стандартите за университетски болници и са акредитирани за тази дейност.

6.1.2. МУ – Варна разполага със следните компютърни зали, които могат да се ползват от студентите на МК – Варна: Зала „Джон Атанасов“ – 9 работни места; Зала „Леонардо“ – 9 работни места; Компютърна зала в МК – Варна – 13 работни места; Компютърна зала в РЗИ – 15 работни места. УС „Рехабилитатор“ разполага с една компютърна зала с 10 работни места за обезпечаване на дисциплината „Информатика“.

6.1.3. Библиотеката на МУ-Варна отговаря на предизвикателствата на новите

информационни технологии, чрез непрекъснатото обновяване и осъвременяване на информационната инфраструктура. Броят налични **компютри за свободен достъп** в библиотеката и филиалите е **50**, от които 2 са оборудвани със софтуер за хора с нарушено зрение. Общата площ на компютърни зали за самообучение на студенти в библиотеката и филиалите е **150 м²**. *Библиотечен фонд като цяло за МУ Варна – 190 025 библиотечни единици/ книги, периодични издания и др.*

6.1.4. В МУ – Варна се осъществява издателска дейност. Издават се научни списания; книги /учебници, ръководства, учебни тетрадки, монографии, сборници, справочници, юбилейни издания, за кандидат-студентите/; информационни бюлетини; автореферати и дисертации, издания за нуждите на учебния процес, работа със Студентския съвет, за нуждите на Списанията издавани от университета: Scripta Scientifica Medica, Scripta Scientifica Salutis Publicae, Varna Medical Forum, Adipobiology, Biomedical Reviews, Heart – Lung, Списание Социална медицина и др. Информационни бюлетини – Инфоакадемика. Правилата за издателската дейност на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна са представени в сайта.

6.1.5. Създадена е и се ползва от всички преподаватели в МУ – Варна, платформа за електронно обучение **BLACKBOARD** – в сила от 10.06.2016г. Платформата е създадена в Центъра за електронно и дистанционно обучение към МУ – Варна. Центърът оказва помощ под формата на обучения, информационни материали и консултации на всички преподаватели и студенти в това число и на преподавателите и студентите от МК – Варна. В системата са публикувани в електронен вид лекции и помощни учебни материали за УС Рехабилитатор.

Електронна система УЕБ студент. Електронна система **TEACHER** - Като продължение на електронната платформа за административно обслужване и информация Web студент е разработен и модул „Преподаватели“.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1.:

Наличната материална база на МК, обезпечаваща обучението на студентите по специалност „Рехабилитатор“, удовлетворява изискванията за съвременно обучение по специалността. Изградена е модерна информационна база за обучение и са осигурени много добри условия за достъп до информационните ресурси.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалността и последващата реализация на завършилите

7.1.1. В МУ – Варна е въведена Автоматизирана информационна система /АИС/ за *Документооборота*, която е информационна система за приемане на документи, за разпределението им и за подпомагане контрола на работата по тези документи от момента на приемането им до момента на приключването на работата по тях. Системата осигурява управление на информационния достъп на потребителите до различни дейности, видове документи и др. Потребителския интерфейс е УЕБ. Системата е основана на концепция, използваща централизирана единна база данни. Въведена е Номенклатура на делата със срокове на съхраняване на МУ – Варна в сила от 01.01.2015г., както и Вътрешни правила за документооборота в МУ – Варна в сила от 26.03.2013г.

7.1.2. През периода 2011 – 2017 година са били планирани 3 вътрешни одита от ЦКУК. Осъществени са 2 /*през 2013 и 2017г. са извършени проверки на всички УС в Медицински колеж*/. В МУ – Варна съществува практика за провеждане на неочаквани проверки от титуляра на дадена дисциплина. Тази практика през последната година е възприета и от преподавателите в МК – Варна, включително и в специалност „Рехабилитатор“.

Относителен дял на реализиралите се (постъпили на работа) през последните 5 г. от общия брой на завършилите специалисти – 86%

7.1.3. От 2009г. МУ – Варна и останалите български университети получиха лицензиран online-достъп, финансиран от МОН, до няколко международни бази-данни, които предоставят, както библиографско-рефератна информация, така и пълнотекстови статии, публикувани в голям брой чуждестранни научни списания и сборници. Абонаментът за базите-данни Web of Knowledge, ScienceDirect, Scopus, SciVerse и InCites е продължен за периода 2012 – 2014г.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1.:

В МУ – Варна и МК периодично се обсъжда и публично се огласяват резултатите от успеваемостта на студентите от специалността „Рехабилитатор“. Периодично се анкетира студенти и работодатели. Има много добра информираност относно професионалната реализация на студентите след дипломирането им. Поддържа се собствени информационни масиви за достиженията в обучението на студентите по специалността.

Стандарт 8. Информация за обществеността

Критерий 8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по специалността

8.1.1. Осъществяват се срещи с **представители на местни и национални медии** - Записани интервюта, публикации в пресата - интернет- страницата на университета, в рубриката „Другите за нас“ и на **MU-Vi.tv. Организиран се мероприятия като:** дни на отворени врати 2017 в МУ – Варна; семинар по Антитероризъм; фестивал на червенокръстките филми; ежегодна научна сесия на Медицински колеж – Варна; студентски благотворителни кампании; Анти-СПИН кампания в месеца на любовта; Информационен семинар „Здраве и технологии“; Акция „Дари кръв, спаси живот“ и др.

8.1.2. На сайта на МУ – Варна и МК ежегодно се представя необходимата информация за условията за обучение в специалностите от регулираните професии, основните квалификационни форми, квалификационните характеристики, учебните планове. Информацията е достъпна и чрез кандидат-студентския справочник.

8.1.3. В МУ – Варна административно, организационно и финансово са осигурени необходими условия за публикуване на научната продукция на преподавателите. Монографии, учебници и сборници частично или напълно се финансират от собствените средства на университета. Използват се и финансовите механизми на държавната субсидия за научноизследователска дейност. Улеснение в тази дейност е собственото издателство на МУ – Информация за мобилност на студенти и преподаватели е достъпна на сайта на МУ – Варна. Публично е оповестена информация за студентска мобилност с цел обучение и практика – критерии за кандидатстване, документи, резултати. За преподавателска мобилност с цел преподаване и обучение – критерии за кандидатстване, документи. На сайта е достъпна и Институционална програма за действие по програма „Еразъм”+ на МУ – Варна с комплект от документи, свързани със студентската и преподавателската мобилност.

8.1.4. За периода няма реализирани студентски мобилности по програма Еразъм от УС Рехабилитатор, няма реализирани изходящи мобилности за студентите и няма реализирани мобилности за преподаватели от УС Рехабилитатор.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1.:

На сайта на МУ е осигурен достъп до информация, отнасяща се до специалността - кандидатстване, обучение, публикации на преподавателите и др. Налице е достатъчно богата информационна база за цялостния „жизнен цикъл“ на студента – възможности за кандидатстване, обучение и реализация, нормативна база на университетско ниво и др. Периодично се провеждат срещи с потребители – представители на базови институции. Създадени са реални възможности за публикуване в издания на университета от страна на преподаватели и студенти. Регистрирани са достатъчен брой участия в конференции и други форуми на преподаватели, осигуряващи обучението. Няма реализирани изходящи мобилности на студенти и преподаватели от УС „Рехабилитатор“.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по специалността от регулираните професии

9.1.1. В МУ – Варна има добре действаща система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес. В МК – Варна е създадена Комисия по качество и акредитация, която се ръководи от Централна комисия по управление на качеството. Управлението на качеството на преподаване се контролира чрез мнението на студенти и работодатели. Провеждането на ежегодни анкети, срещи на ръководните органи със студентите и потребителите на кадри осигурява адекватно актуализиране на учебния процес.

9.1.2. Не на последно място е и провеждането на вътрешни одити през определен период от време, които да преценят качеството на администриране на учебния процес с адекватна документация.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1.:

В обучението на студенти по специалността „Рехабилитатор“ се осъществява периодично актуализиране и обновяване на документацията, свързана с текущия учебен процес. На заседанията на УС се обсъждат възможностите за усъвършенстване на качеството на преподаване на базата на провеждани анкети и вътрешни одити. В МК има Програмна комисия, в която участват и студенти от всички курсове.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството

Критерий 10.1. Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по специалността от регулираните професии

10.1.1. Освен разгледаната вече вътреуниверситетска структура за контрол върху качеството на обучението, в МУ – Варна и МК като част от структурата му се провеждат външните акредитации и следакредитационни одити от НАОА. Външен мониторинг се осъществява и от други организации – МОН, Сметна палата, Европейска фондация за управление на качеството /модел за Business excellence/ и др. Всяка акредитация и одит са свързани с мобилизиране на всички членове на колектива – от студентите до ректорското ръководство. Създават се комисии, подготвят се протоколи и доклади на всяко звено и т.н.

10.1.2. След проведена процедура за програмна акредитация, през 2010г. НАОА дава **програмна акредитация** на специалност от регулираните професии „Рехабилитатор“ за ОКС „професионален бакалавър“ в Медицинския колеж на МУ- Варна на основание на обща оценка по критериите „Добра“. През акредитирания период успешно са преминали две процедури по САНК за изпълнение на препоръките и са получени съответните решения (*Протокол №12/03.05.2011г. и Протокол №14/25.07.2013г.*).

Констатации за изпълнение на критерий 10.1.:

Последната акредитация по специалността „Рехабилитатор“ от НАОА, следакредитационният контрол и реализираните в рамките на следакредитационния период вътрешно-университетски одити имат значение за поддържане на необходимото качество на процеса на обучение. Налице е необходимата документация по отношение подготовката за процедурите за акредитация.

Председател на ПКЗС:

/ проф. д-р Борис Богов, дм /